

1 Ve které z následujících vět je pravopisná chyba?

1 bod

- A) Sedlákoví koně utekli z ohrady.
  - B) Smetanovy opery nevadí ani manželovi.
  - C) Jirka bratrovy vrátil Páralovy Milence a vrahy.
  - D) Jiráskovy romány zabírají v knihovně celé tři police.
-

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 2

Pro kladení čárky před spojku než je rozhodující, zda slova po této spojce tvoří větu, nebo nikoli. V prvním případě je čárka namístě, ovšem následuje-li po spojce než pouze větný člen, a to jiný než přísudek, čárka před spojkou nepatří.

(Internetová jazyková příručka)

2 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je napsaná v souladu s výchozím textem (A), či nikoli (N):

max. 2 body

- 2.1 Má lepší auto, než já.
- 2.2 Dopsali ten úkol ještě dřív než ses vrátil.
- 2.3 Bude trvat ještě dlouho, než dosáhneme svého cíle.
- 2.4 Starosta udělal pro tuto věc víc, než mu předpis ukládal.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

3 Které z následujících přísloví vyjadřuje myšlenku, že je nutno se přizpůsobit prostředí, ve kterém žijeme?

1 bod

- A) Vrána k vráně sedá.
  - B) Jak si kdo ustele, tak si také lehne.
  - C) Kdo chce s vlky býti, musí s nimi výti.
  - D) Čiň čertu dobře a peklem se ti odmění.
-

4 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je napsaná pravopisně správně (A), či ne (N):

max. 2 body

- 4.1 Král z balkónu shlížel na své poddané.
  - 4.2 Obhájce spochybnil pravdivost výpovědi obžalovaného.
  - 4.3 Učitel si velice rychle sjednal pořádek ve třídě.
  - 4.4 Miloš Zeman byl v roce 2013 svolen českým prezidentem.
-

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 5-11

I Plzeňsko má svůj Karlštejn. Hrad Radyni s děsivou pověstí.

(1) S trochou nadsázky se dá říct, že i v Západních Čechách stojí hrad Karlštejn. Karlova koruna byl totiž původní název kamenného hradu, který nechal postavit jako strážní hrad pro kontrolu cesty z Německa do Prahy Karel IV. Nachází se nedaleko obce Starý plzenec u Plzně.

(2) Jak šel čas, měnil hrad majitele i názvy, ale nakonec se ustálilo právě jméno Radyně. Dnes pozůstatky hradu bdí nad stejnou cestou, jakou kdysi putovali důležité náklady a správy v tehdejším císařství Karla IV.

(3) Podle pověsti založil hrad oškřivý a krutý rytíř Radouš. Měl prý oslí uši, kozí bradu a z úst mu čouhaly dlouhé kančí zuby. Když se rytíř Radouš zatoužil oženit, unesl dívku na Radyni a vzal si ji. Po roce se jim narodil syn. Když však Radouš zjistil, že má syn stejné oslí uši a kančí zuby jako on, sprovodil synka i ženu ze světa shoením ze strmých skal pod hradem.

(4) Na Radyni se nejlépe dostanete ze Starého Plzně po značené naučné stezce. I v zimních měsících vám Radyně poskytne nádherný výhled do kraje. Hrad se letos ještě jednou otevře pro veřejnost, mimořádné prohlídky jsou naplánované na 25. a 26. prosince mezi 14. a 16. hodinou. Uvnitř si budete moct prohlédnout například model původního hradu nebo sochu obávaného Radouše.

(www.rozhlas.cz, upraveno)

- 5** Napište pravopisně správně všechna slova, která jsou v 1. odstavci výchozího textu (zvýrazněno tučným písmem) zapsána s pravopisnou chybou: max. 3 body

(Je-li pravopisná chyba v koncovce v přísudku, vypište celou základní skladební dvojici.)

Doporučení: Netipujte! Opravte pouze ta slova, u kterých jste si jisti, že jsou ve výchozím textu zapsána s pravopisnou chybou.

- 6** Jaké je téma celého třetího odstavce? 1 bod

- A) Popis rytíře Radouše
- B) Pověst o rytíři Radoušovi
- C) Otevření hradu pro veřejnost
- D) Krutý osud rytířovy manželky

- 7** Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda se dle výchozího textu jedná o domněnku (D), či fakta (F): max. 2 body

	D	F
7.1 Hrad Radyně nechal založit Karel IV.	☐	☐
7.2 Rytíř Radouš zabil svoji manželku i syna.	☐	☐
7.3 I v zimním období můžete obdivovat výhled.	☐	☐
7.4 Uvnitř hradu se nachází socha rytíře Radouše.	☐	☐

- 8** Vypište z výchozího textu následující slovní tvary: max. 2 body
(Slovní tvary se nachází v posledním odstavci.)

- 8.1 podstatné jméno ve 4. pádu čísla jednotného, rodu ženského, vzor *kost*

- 8.2 sloveso ve 3. osobě čísla jednotného, způsob oznamovací, čas budoucí, rod činný, vid dokonavý

---

9 Přepište podtrženou číslovku slovy. Zachovejte její tvar z výchozího textu: 1 bod

---

10 Určete funkční styl výchozího textu: 1 bod

- A) odborný
- B) publicistický
- C) administrativní
- D) prostě sdělovací

---

11 Které slovo z výchozího textu lze nahradit synonymem *vyčnívat*? 1 bod
(Slovo se nachází ve třetím odstavci.)

---

12 Ve kterém z následujících větných celků není správně zapsána interpunkce? 1 bod

- A) Ach, to je nádhera.
- B) Ty si ani neumíš představit, Lucko, jakou radost jsi mi udělala.
- C) Koupíme si tradiční chodské koláče s mákem tvarohem a povidly.
- D) Paříž, jedno z nejkrásnějších měst na světě, navštěvují ročně miliony turistů.

---

13 Ve které z následujících větných celků je slovo *počítač* příslovečným určením? 1 bod

- A) Tento text mi odevzdejte napsaný na počítači.
- B) Také se ptáte, jak si vyčistit počítač od všech virů?
- C) Nová generace počítačů bude v prodeji od příštího měsíce.
- D) Počítače stále lépe rozeznávají lidský hlas a brzy budou schopny s člověkem komunikovat.

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 14

*****?

Oh, to je dlouhý příběh. Pro mě začalo všechno v roce 2008. Vlastně jsem pracoval na Alliance française de Plzeň a vyučoval jsem francouzštinu na univerzitě, byl jsem tedy učitel. Někdo by mohl říct, že jsem udělal velkou životní změnu, což ale není pravda. Ve stejnou dobu jsem byl totiž hodně zapojen do kulturního života města. Pracoval jsem v kulturním centru Johan, kde jsem organizoval například výstavy.

(Rozhovor s Petrem Šimonem, manažerem mezinárodních projektů, upraveno)

14 Která z následujících otázek patří na vynechané místo (*****) ve výchozím textu? 1 bod

- A) Kde jste se narodil?
- B) Jak hodnotíte projekt Plzeň 2015?
- C) Jak jste se dostal k projektu Plzeň – Evropské hlavní město kultury 2015?
- D) Litujete toho, že jste opustil učitelské povolání?

---

15 Uspořádejte jednotlivé části textu (A–E) tak, aby byla dodržena textová návaznost: **max. 3 body**

- A) Mág se okamžitě rozhodl, že si najde manželku a že to bude žena v každém směru převyšující všechny ostatní.
- B) Mágovo srdce totiž necítilo vůbec nic. Představovala ovšem přesně onu trofej, kterou hledal, a začal se jí tedy dvořit.
- C) Byla to neobyčejně dovedná čarodějka, která měla doma hromady zlata. Krásná byla tak, že se při pohledu na ni rozbušilo srdce každému muži – přesněji řečeno každému až na jednoho.
- D) Pátráním po takové ženě mohl mág strávit třeba i padesát let, čirou náhodou se však stalo, že právě v onen den, kdy se ji rozhodl hledat, přijela na návštěvu k jeho nedalekým sousedům dívka vyhovující všem jeho požadavkům.
- E) Představen si, že to bude úžasná krasavice, vzbuzující závist a touhu v každém muži, který ji spatří, bude pocházet z dobrého kouzelnického rodu, takže jejich potomci zdědí vlohy k vynikajícímu ovládnutí čar a kouzel, a bude přinejmenším stejně bohatá jako on, což zajistí jeho další pohodlnou existenci, přestože se mu domácnost rozroste.

(J. K. Rowlingová, *Bajky barda Beedleho*, upraveno)

- 15.1 _____
- 15.2 _____
- 15.3 _____
- 15.4 _____
- 15.5 _____

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOZE 16

Bylo nebylo, žili kdysi tři bratři, kteří se chtíc nechtíc vydali na cestu, aby si našli nevěstu.

16 Napište slovní druh slov zvýrazněných ve výchozím textu: **3 body**
(Odpovězte celými slovy, nepoužívejte číslice.)

_____

17 Ve které z následujících možností je pravopisná chyba? **1 bod**

- A) Najíme se v restauraci U zlaté hory jako obvykle?
- B) Okolí města Zlaté Hory nabízí mnoho možností turistického vyžití v létě i v zimě.
- C) Hloupý Honza došel ke zlaté hoře, která se celá třpytila a zářila, až oči přecházely.
- D) A protože slunce vždy zapadalo přesně za touto horou, lidé ji pojmenovali Zlatá hora.

_____

18 Přiřaďte ke každé z následujících vět (18.1–18.4) možnost (A–F), která označuje větný člen zvýrazněný ve větě:

max. 4 body

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.

Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

18.1 Z neúspěchu byl **velmi** smutný. _____

18.2 A tímto připíjíme **na zdraví** novomanželů! _____

18.3 **I přes** pečlivou **přípravu** se mu test nepodařil. _____

18.4 **Při zachování** těchto podmínek s vámi budu ochotně spolupracovat. _____

- A) příslovečné určení míry
- B) příslovečné určení přípustky
- C) příslovečné určení podmínky
- D) příslovečné určení účelu
- E) příslovečné určení způsobu
- F) příslovečné určení příčiny

19 Rozhodněte o každé z následujících vět, zda je napsaná pravopisně správně (A), či ne (N):

max. 2 body

19.1 Davy nadšeně vítali projíždějící závodníky. A N

19.2 Ukazatele nás nevedly správným směrem. A N

19.3 Lukáše velice zajímaly strašidelné příběhy. A N

19.4 Města se dohodly na společné výstavbě cyklostezky. A N

VÝCHOZÍ TEXTY K ÚLOHÁM 20–22

TEXT 1

chrom, chlad, chrom, dech
se na něm ztrácí
v domě mrtvých
spí
kromě tebe všichni

polykáš kouli vody
je studená jako lžice
jako kohoutek s modrou
vzbudil ses do noci
se zvukem, který ti unikl zevnitř

teď odplavuješ zbytky snu
viděl jsi ocelovou perlu
ve svojí ledvině

(Marek, Š. Strychnin a jiné básně)

TEXT 2

metafora – přenesení pojmenování na základě podobnosti
(Teorie literatury, nakl. Fraus)

20 Která z následujících možností neodpovídá textu 1?

1 bod

- A) První sloka má 5 veršů.
- B) V poslední sloce jsou dvě věty.
- C) V básni nenajdeme pravidelný rým.
- D) Báseň je složena ze tří pravidelných slok.

21 Který z následujících názvů básně nejméně odpovídá textu 1?

1 bod

- A) Spánek
- B) Nemocnice
- C) Temná noc
- D) Studená voda

22 V kterém bodě je přirovnání?

1 bod

- A) v domě mrtvých
- B) studená jako lžíce
- C) viděl jsi ocelovou perlu
- D) kohoutek s modrou

VÝCHOZÍ TEXT K ÚLOHÁM 23-26

Zbytky zaniklé obce Lískovec padly v 70. letech

Houština s přerostlými rostlinami, dřeviny, mezi kterými jsou patrné i zplanělé ovocné stromy z původních zahrad, uschlé soušky. To je převažující pohled z cesty, která se vine zaniklou obcí Lískovec u Lučiny (Haselberg). Turisty na ni přímo v místě upozorní informační panel, který tam umístila Správa Chráněné krajinné oblasti Český les. Zájemci si místo mohou prohlédnout poměrně pohodlně, jelikož zaniklá vesnice ležela v těsné blízkosti zatáčky na silnici z Nemanic do Závisti.

„Základem vsi se stala sklárna, která pracovala již před rokem 1606,“ uvádí informační panel. Právě ve zmíněném roce byla zaznamenána první písemná zmínka o obci. Základ ***** zdejšího provozu tvořily korálky do růženců a běžné duté sklo, později i sklo tabulové. Místní sklárna využívala pro svoji činnost dřevo z hlubokých lesů v okolí. Skláři zde pracovali až do roku 1888.

Před 200 lety v Lískovci žilo 212 obyvatel ve 24 chalupách, to bylo zřejmě nejsilnější osídlení tohoto místa. V obci působil vrchnostenský dvůr, sklárna a brusárna, stoupa, cihelna, bělárna příze a mlýn. Byl v ní i kostel, krámk a hospoda.

Svoji správou Lískovec patřil pod statek v Grafenriedu (po roce 1945 přejmenovaný na Lučinu). V 50. letech 20. století zabralo budované hraniční pásmo i prostor této vsi a ta byla zbourána. Závěrečnou ránou pro zbytky staveb bylo posouvání příhraničních zátarasů v 70. letech.

(Domažlický deník, upraveno)

23 Rozhodněte o každém z následujících tvrzení, zda je v souladu s informacemi obsaženými ve výchozím textu (A), či nikoli (N):

max. 2 body

- 23.1 V okolí obce se nacházely hluboké lesy.
- 23.2 Obec Lískovec byla nejlidnatější vsí této oblasti.
- 23.3 Domy byly zbourány v 50. letech z důvodu vytváření hraničního pásma.
- 23.4 Vesnice Lískovec se v 19. století nazývala Grafenried.

A	N
☐	☐
☐	☐
☐	☐
☐	☐

24 Které z následujících tvrzení neodpovídá výchozímu textu? 1 bod

- A) Čtenář se díky textu doví, jak vypadá současná ves Lískovec.
  - B) Cílem textu je vysvětlit čtenáři, proč byla obec v 50. letech 20. století zbourána.
  - C) Tento text má čtenáře Domažlického deníku zábavnou formou seznámit s historií regionu.
  - D) Text je určen pěším turistům, kteří k zaniklé vsi mohou pohodlně dojít po silnici z Nemanic do Závisti.
-

25 Ve kterém z následujících úseků výchozího textu je pravopisná chyba? 1 bod

- A) zplanělé ovocné stromy
  - B) sklárna využívala pro svoji činnost dřevo
  - C) svojí správou Lískovec patřil pod statek
  - D) posouvání příhraničních zátarasů v 70. letech
-

26 Které z následujících slov můžete doplnit na vynechané místo (****) ve výchozím textu? 1 bod

- A) výrobců
  - B) poptávky
  - C) sortimentu
  - D) mistrů sklářů
-

27 Určete druh zájmen zvýrazněných ve výchozím textu: max. 3 body
(Podtržená zájmena se nacházejí v prvním a ve druhém odstavci výchozího textu.)

---

28 U kterého z následujících sloves předpona označuje pohyb dolů? 1 bod

- A) sjet
  - B) vjet
  - C) vyjet
  - D) sejít se
-

29 Ve kterém bodě je jiný vztah mezi slovy než v bodech ostatních? 1 bod

- A) houba – hřib
  - B) jídelna – ložnice
  - C) šperk – náušnice
  - D) obojživelník – žába
-

30 Přiřaďte k jednotlivým textům (30.1–30.4) možnost (A–F), která nejlépe vystihuje charakter příslušného textu:

max. 4 body

(Každou možnost z nabídky A–F můžete přiřadit pouze jednou.
Dvě možnosti zbudou a nebudou použity.)

30.1 V Egyptě se říkávalo, že na počátku nebylo nic, jen Nun. Byl to bezbřehý oceán, jehož vlny se vzdouvaly v nekonečných tmách. Potom se postupně z vodních hlubin začala zdvíhat prahmota z písku a hlíny, až se vynořila nad vodu. A na vrcholu tohoto ostrůvku se objevilo hladké a dokonalé vajíčko. To prasklo a z něho vítězně vyskočil bůh Re – slunce. _____

30.2 VÁVRA (*pokrčí rameny*). To se neví.

LÍZAL: Nesmíš zapomínat, že seš vdovec a že máš tři děti. A dyž já ti dávám pětatřicet set, mohl bys mět na tem dost. Přece nedám dceři všecko a sám abych šel po žebrotě.

VÁVRA: Šak byste nešel.

LÍZAL (*s úsměvem a měkce*). Filipe, já mám zkušenost. _____

30.3 Byl jeden král a měl tři syny. Jednou je k sobě povolal a řekl: „Milé děti! Jste už nyní dospělí; máte čas, abyste se postarali sobě o nevěsty. Udělejte si každý po střelce, jděte na zakázaná luka a vystřelte v rozličné strany. V který dům cí střela padne, v tom sobě vezme nevěstu.“ _____

30.4 Tak Jakub zakončil své vypravování a děti se uložily k spánku plnému snů o trpaslíkovi. Od těch dob se také jeskyni, kde byl Skalník poprvé spatřen, říká Skalníková díra. Však ještě jednomu místu v Domažlicích se říká stejně. Toto místo je pod hřbitovem a vypráví se, že se tu skalní skřítek zjevuje každou noc. _____

(Vzhledem k povaze úlohy nejsou zdroje výchozích textů uvedeny.)

- A) mýtus (báje)
- B) kronika
- C) pohádka
- D) povídka
- E) dramatický text
- F) pověst